

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων**

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εσωτερικός και Εξωτερικός Έλεγχος Επιχειρήσεων και Οργανισμών

Εισηγητές:

1. Θεοφάνης Καραγιώργος, Καθηγητής
Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων, Γραφείο 408, Κτίριο ΗΘ
Τηλ. 2310-891596, E-mail: karagth@uom.gr

2. Γεώργιος Δρογαλάς, Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων, Γραφείο 306, Κτίριο ΗΘ
Τηλ. 2310-891537, Κιν. 6978898754, E-mail: drogalas@uom.gr

Σκοπός του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στο εννοιολογικό πλαίσιο και κυρίως στην εφαρμογή της ελεγκτικής μέσα από τις διαδικασίες και τους ελεγκτικούς μηχανισμούς του Εξωτερικού και Εσωτερικού ελέγχου. Το μάθημα αναφέρεται στις γενικά παραδεκτές αρχές της Ελεγκτικής και στη μεθοδολογία ελέγχου που ακολουθούν οι ελεγκτές (εσωτερικοί και εξωτερικοί). Αναλύονται επίσης όλα τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου σχετικά με τον εξωτερικό έλεγχο. Παράλληλα ελεγκτικοί μηχανισμοί ανά κατηγορία λογαριασμών ενδεδειγμένα αναπτύσσονται. Τέλος παρουσιάζονται τα Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου. Με αυτό τον τρόπο, γνώμονας είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να είναι σε θέση να σταθούν και να δράσουν αποτελεσματικά είτε ως εξωτερικοί ελεγκτές σε διάφορες ελεγκτικές εταιρείες ή σε δημόσιους οργανισμούς είτε σε τμήμα εσωτερικού ελέγχου μιας επιχείρησης. Γενικά μέσω του μαθήματος επιδιώκεται η απόκτηση όσο το δυνατό περισσότερων αφενός γενικών, αφετέρου ειδικών εξειδικευμένων γνώσεων και τεχνικών εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου.

Θεματικές Ενότητες:

Εβδομάδα	Διδακτέα Ύλη
1^η	Γενική εισήγηση. Σκοπός και στόχοι μαθήματος. Ανάλυση εργασίας εξαμήνου Εισαγωγή στην ελεγκτική επιστήμη (Βασικές έννοιες, Κώδικας Επαγγελματικής Δεοντολογίας, Αντικείμενο ελέγχου, Αρχές ελεγκτικής, Διακρίσεις ελέγχων, Εσωτερικός και Εξωτερικός έλεγχος).
2^η	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου I (Οργάνωση ελεγκτικής διαδικασίας Μέθοδοι και αρχές ελέγχου, Σχεδιασμός Ελέγχου).
3^η	Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου II (Ελεγκτικά Τεκμήρια, Χρησιμοποίηση εργασιών τρίτων, Φύλλα εργασίας, Εκθέσεις Ελέγχου και Ελεγκτικά συμπεράσματα).

4 ^η	Θεωρητική αναφορά και επίλυση πρακτικών εφαρμογών και ασκήσεων αναφορικά με τον εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο της ομάδας 1 «Ενσώματα και άυλα μη κυκλοφορούντα πάγια» των ΕΛΠ (ελεγκτικές διαδικασίες και μέτρα εσωτερικού ελέγχου). Αντίστοιχα ΔΠΕ.
5 ^η	Θεωρητική αναφορά και επίλυση πρακτικών εφαρμογών και ασκήσεων αναφορικά με τον εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο της ομάδας 2 «Αποθέματα» των ΕΛΠ (ελεγκτικές διαδικασίες και μέτρα εσωτερικού ελέγχου). Αντίστοιχα ΔΠΕ.
6 ^η	Θεωρητική αναφορά και επίλυση πρακτικών εφαρμογών και ασκήσεων αναφορικά με τον εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο της ομάδας 3 «Χρηματοοικονομικά και λοιπά περιουσιακά στοιχεία» των ΕΛΠ (ελεγκτικές διαδικασίες και μέτρα εσωτερικού ελέγχου). Αντίστοιχα ΔΠΕ.
7 ^η	ΠΡΟΟΔΟΣ
8 ^η	Θεωρητική αναφορά και επίλυση πρακτικών εφαρμογών και ασκήσεων αναφορικά με τον εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο της ομάδας 4 «Καθαρή Θέση» των ΕΛΠ και της ομάδας 5 «Υποχρεώσεις» των ΕΛΠ (ελεγκτικές διαδικασίες και μέτρα εσωτερικού ελέγχου). Αντίστοιχα ΔΠΕ.
9 ^η	Θεωρητική αναφορά και επίλυση πρακτικών εφαρμογών και ασκήσεων αναφορικά με τον εσωτερικό και εξωτερικό έλεγχο της ομάδας 6 «έξοδα και ζημιές» και της ομάδας 7 «έσοδα και κέρδη» των ΕΛΠ των ΕΛΠ (ελεγκτικές διαδικασίες και μέτρα εσωτερικού ελέγχου). Αντίστοιχα ΔΠΕ.
10 ^η	Ειδικά Θέματα ελέγχου. Εταιρική διακυβέρνηση (ΔΠΕ260, ΔΠΕ265), Διαχείριση Κινδύνου (ΔΠΕ315, ΔΠΕ320, ΔΠΕ330) και Κίνδυνος Απάτης (ΔΠΕ 240). Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου. Πρότυπα Χαρακτηριστικών και Πρότυπα Διεξαγωγής Εσωτερικού ελέγχου. Θεωρία και Πρακτικές εφαρμογές.
11 ^η	Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου. Πρότυπα Χαρακτηριστικών και Πρότυπα Διεξαγωγής Εσωτερικού ελέγχου. Θεωρία και Πρακτικές εφαρμογές
12 ^η	Παρουσιάσεις εργασιών αναφορικά με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου ή τα Πρότυπα Επαγγελματικής Εφαρμογής του Εσωτερικού Ελέγχου.
13 ^η	Εξετάσεις

Αξιολόγηση:

Η τελική βαθμολογία θα προκύψει ως εξής:

1. Ποσοστό 50% θα προέλθει από τις Τελικές Εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου (περιλαμβάνεται η ύλη ολόκληρου του μαθήματος)
2. Ποσοστό 30% θα προέλθει από την Πρόοδο, η οποία θα πραγματοποιηθεί την 7^η εβδομάδα (περιλαμβάνεται η ύλη του μαθήματος μέχρι τη στιγμή της προόδου)
3. Ποσοστό 20% θα προέλθει από μία εργασία (Παρουσίαση ΔΠΕ ή Διεθνών Προτύπων Επαγγελματικής Εφαρμογής Εσωτερικού Ελέγχου), η οποία θα πραγματοποιηθεί από ομάδα 2 φοιτητών. Βασικά σημεία της εργασίας θα παρουσιαστούν κατά την τελευταία διάλεξη.

Βιβλιογραφία:

Ελληνική

1. Αληφαντής, Γ. (2018) *Ελεγκτική*, εκδόσεις Διπλογραφία.
2. Βασιλείου, Δ., Ηρειώτης, Ν., Μενεξιάδης, Μ. και Μπάλιος, Δ. (2017) *Εσωτερικός έλεγχος*, εκδόσεις Rosili Εμπορική-Εκδοτική Μ ΕΠΕ.
3. Καζαντζής, Ι.Χ. (2006), *Ελεγκτική & Εσωτερικός Έλεγχος. Μια συστηματική προσέγγιση Έννοιών, Αρχών και Προτύπων*, εκδόσεις Business Plus Α.Ε., Πειραιάς, σελ. 45.
4. Κάντζος, Κ. και Χονδράκη, Α. (2006) *Ελεγκτική Θεωρία και Πρακτική II*», εκδόσεις Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα.
5. Καραμανής, Κ. (2008) *Σύγχρονη Ελεγκτική Θεωρία και Πρακτική σύμφωνα με τα διεθνή ελεγκτικά πρότυπα*, εκδόσεις ΟΠΑ ΑΕ, Αθήνα.
6. Λιγωμένου, Α. (2016) Έννοιες και Θεσμοί Λογιστικής και Ελεγκτικής του Δημοσίου Τομέα.
7. Λουμιώτης, Β. (2004), *Πρακτικά Θέματα Εφαρμοσμένης Ελεγκτικής των Επιχειρήσεων*, Ινστιτούτο Εκπαίδευσης ΣΟΕΛ
8. Λουμιώτης, Β. (2006) *Αρχές και Μέθοδοι Ελεγκτικής*, 2η έκδοση, Ινστιτούτο Εκπαίδευσης Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, Αθήνα.
9. Νεγκάκης, Χ. και Ταχυνάκης, Π. (2017), *Ελεγκτική Εσωτερικός έλεγχος – Θεωρία και Εφαρμογές*, εκδόσεις Αειφόρος λογιστική Μονοπρόσωπη ΙΚΕ.
10. Παπαστάθης, Π. (2014) *Ο Σύγχρονος Εσωτερικός Έλεγχος και η Πρακτική Εφαρμογή του*, εκδόσεις εκδόσεις Παπαστάθης, Αθήνα.
11. Τσακλάγκανος, Α. και Σπαθής, Χ. (2015) *Ελεγκτική*, εκδόσεις Κυριακίδη, Θεσ/νικη.
12. Φάκος, Δ. (2013) *Ελεγκτική ο Έλεγχος των Οικονομικών Οντοτήτων*, εκδόσεις Prosvasis.
13. Beasley, M., Buckless, F., Glover, S. and Prawitt, D.F. (2017). *Ειδικά Θέματα Ελεγκτικής: Ανάλυση Περιπτώσεων*, εκδόσεις Broken Hill Publishers LTD

Ξενόγλωσση

1. Sawyer B. L. (2003). Sawyer's Internal Auditing. The practice of Modern Internal Auditing, The Institute of Internal Auditors, 5th edition, ISBN 0-89413-509-0.
2. Porter, B., Hatherly, D. and Simon, J. (2014), *Principles of external auditing*. Wiley, Hoboken, NJ.
3. Eilifsen, A., Messier, W. and Prawitt, D. (2014), *Auditing and assurance services*. McGraw-Hill, London.
4. Arens, A., Elder, R and Beasley, M. (2012), *Auditing and assurance services: An integrated approach*, Pearson, Boston.

Ηλεκτρονική

1. <http://www.ifac.org>
2. <https://na.theiia.org/Pages/IIAHome.aspx>
3. <http://www.aicpa.org/>
4. <http://www.iasc.org.uk/>
5. <http://www.icas.org.uk/cms/>
6. <http://www.elte.org.gr/index.php?lang=el>
7. <http://www.soel.gr>
8. <https://www.hiia.gr/>